

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 417/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Namirom Alyasrym, PhD., Štúrova 43, Nitra, pre namietané porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 154c ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Ndt 3/2017 z 9. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 154c ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Ndt 3/2017 z 9. marca 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je obžalovaným v trestnom konaní vedenom na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) pod sp. zn. BB-3T 32/2014. Rozsudkom špecializovaného trestného súdu z 30. marca 2016 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1 a 2 písm. c) a f) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení zákona č. 13/1998 Z. z. Po podaní odvolania rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 To 6/2016 zo 6. februára 2017 tak, že zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu s výnimkou oslobodzujúcej časti a nariadil, aby bola táto trestná vec znovu prerokovaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. O prikázaní na prerokovanie a rozhodnutie v inom zložení senátu rozhodol najvyšší súd, pretože bol toho právneho názoru, že sudcovia senátu 3T špecializovaného trestného súdu boli nezákonnými sudcami, keďže uvedení sudcovia už predtým participovali na odsúdení iných členov skupiny „[REDAKOVANÉ]“, kde však v samotných skutkoch podľa obžalôb, resp. dohôd o vine a treste, boli uvedené celé mená a priezviská obžalovaných (najmä obž. [REDAKOVANÉ]). Teda, čo sa týka skutku, resp. skutkovej vety, rozhodli o jeho vine predtým, než prebehlo dokazovanie jeho viny na hlavnom pojednávaní.

Najvyššiemu súdu bol následne 21. marca 2017 predložený návrh predsedu špecializovaného súdu na odňatie a prikázanie veci inému súdu s odôvodnením, v zmysle ktorého na špecializovanom trestnom súde nemožno vytvoriť trojčlenný senát, ktorého členovia by nikdy predtým nerozhodovali o žiadnom skutku, v ktorom by nebolo uvedené celé meno niektorého z obžalovaných.

Najvyšší súd namietaným uznesením rozhodol tak, že trestná vec obžalovaného [REDAKOVANÉ] a spol. sa špecializovanému trestnému súdu neodníme a zároveň rozhodol, že členovia senátu 3T nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej trestnej veci.

Sťažovateľ namieta skutočnosť, že najvyšší súd podľa jeho názoru nemohol rozhodnúť o vylúčení, resp. nevyhlásení konkrétneho senátu špecializovaného trestného súdu, namieta protichodnosť uznesenia najvyššieho súdu s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 6/2016 zo 6. februára 2017, ktorým bolo nariadené vec prerokovať a rozhodnúť v inom zložení senátu. Podľa názoru sťažovateľa uznesenie najvyššieho súdu poskytuje „právne poradenstvo prokurátorovi“ a poukazuje na to, že ako obžalovaný v trestnom konaní trpí „zjavnou antipatiou“ predsedu senátu najvyššieho súdu 5T vo vzťahu k predsedovi senátu najvyššieho súdu 4To.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nasledovne:

„I. Základné práva sťažovateľa zaručené v čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 154c ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 09.03.2017, sp. zn. 5Ndt 3/2017 porušené boli.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 09.03.2017, sp. zn. 5Ndt 3/2017 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR má povinnosť vec znova prerokovať a rozhodnúť a je viazaný právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

III. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia...“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z petitu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namietal porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 154c ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu uvádza, že musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02). Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je uspokojený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV. ÚS 83/03).

Ak sťažovateľ namieta porušenie základných ľudských práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 ústavy a čl. 154c ústavy, k tomu je potrebné uviesť, že označené články ústavy neupravujú základné ľudské práva, ktorých ochrany by bolo možné sa samostatne domáhať v konaní podľa čl. 127 ústavy. V časti namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy (porušenie práva na právnu istotu a právny štát) označeným uznesením najvyššieho súdu ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože rozhodnutie najvyššieho súdu bolo v neprospech individuálneho sťažovateľa a v jeho individuálnej veci nie je spôsobilé samo osebe (ipso facto) narušiť ústavné princípy upravené v uvedených článkoch. Ústavný súd podotýka, že ani ústava nepredpokladá prieskum ústavných princíпов podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 v konaní o ústavnej sťažnosti

podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, keďže jej predmetom sú základné práva a slobody fyzických a právnických osôb podľa ústavy alebo medzinárodnej zmluvy.

Ustanovenie čl. 7 ods. 5 ústavy zase upravuje taxatívny výpočet medzinárodných zmlúv majúcich prednosť pred zákonom po tom, ako boli ratifikované a vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a ustanovenie čl. 154c ods. 1 ústavy upravuje postavenie dohovoru v právnom poriadku Slovenskej republiky bez toho, aby uvedené články ústavy zároveň upravovali nejaké základné práva alebo slobody, o ktorých ochrane by ústavný súd mohol v tomto konaní rozhodovať.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade všeobecného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd podrobil uznesenie najvyššieho súdu ústavnoprávnemu prieskumu a konštatuje, že predmetné uznesenie nevybočilo z medzí stanovených označenými článkami ústavy a dohovoru, pričom vzhľadom na jeho rozsiahlosť (približne 13 strán, pozn.) ústavný súd považuje za nadbytočné na tomto mieste z neho citovať.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom namietaného uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho závery sú legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné a rozhodnutie je náležité odôvodnené.

Ústavný súd zároveň dodáva, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd iba konštatuje, že keďže nezistil svojvoľnosť alebo arbitrárnosť namietaného uznesenia najvyššieho súdu v súvislosti s označeným čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť k arbitrárnosti tohto rozhodnutia ani v súvislosti s namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy. Ústavný súd zároveň konštatuje, že prvoradým účelom základného práva na zákonného sudcu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 ústavy je zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojvoľný alebo prinajmenšom za účelový, k čomu v okolnostiach predloženej veci nedošlo.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017